

VELKOMMEN TIL SPORET VED MESING SØNDERSKOV

Den afmærkede rute er ca. 4 km lang. God tur.

LANDSKABET

Sporet går gennem et spændende istids-landskab med store variationer i terræn og beplantning. Skoven ligger på en sydvendt skråning mod Illerup Ådal. Illerup Å løber ud i Mossø ca. 5 km vest for Sønderskoven.

Landskabet er formet især i sidste istid. Men måske har tidlige forskydninger dybt i undergrunden haft afgørende betydning for de store ådales forløb. Terrænet i skoven bærer endnu tydeligt præg af strømmende vand. Is og smeltevand har blottet de vandførende gruslag, så grundvandet flere steder vælder frem som kilder. Gennem årtusinderne har vandet udgravet dybe render i skovbunden på vejen mod ådalen.

SKOVEN TILHØRER GÅRDENE

Siden udskiftningen i 1777 har Sønderskoven været delt mellem gårdene i Mesing.

Derfor er skoven i dag inddelt i mange parceller. I 1767 blev områdets bønder selvejere.

Da solgte Kongen godset, der hørte under Det Skanderborgske Rytterdistrikt, ved en auktion. Et meget stort område

omkring Skanderborg Slot havde tilhørt Kongen siden reformationen i 1536.

GRAVHØJE OG DYSSER

I oldtiden var landskabet omkring ådalen mere åbent end i dag. Her har sikkert boet mennesker, der har dyrket jorden på de sydvendte skråninger mod Illerup Ådal. I skoven og ådalen findes flere gravhøje og en stendysse, der alle stammer fra yngre stenalder eller bronzealder (ca. 4000 – 500 f.Kr.).

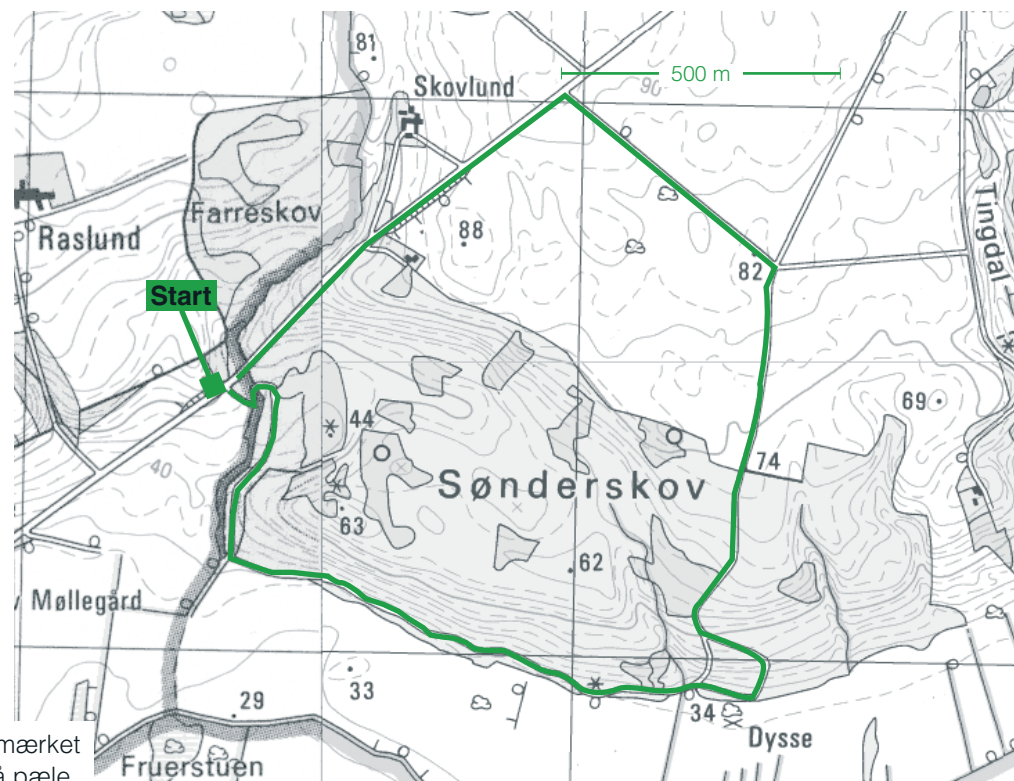
OFFERGAVER TIL GUDERNE

I bunden af ådalen lå tidligere flere søer. Disse er nu groet til og omdannet til tørvemoser. I disse søer har jernalderens beboere foretaget ofringer i form af blandt andet våben, skjolde og seletøj til heste. Arkæologerne har gennem flere år foretaget udgravninger i området. Takket være den vandmættede tørvejord er de mere end

15.000 fund meget velbevarede. De fleste ofringer har fundet sted i perioderne omkring 200 og 400 e.Kr.

LANDSKABET FREDES

Dele af ådalen er i dag fredet. Arkæologerne har kun udgravet en del af området. De offergaver, der endnu måtte ligge i jorden, bevares bedst for eftertiden, hvis grundvandstanden er høj. Skov- og Naturstyrelsen har hævet grundvandstanden i ådalen ved at etablere stenstryg i Illerup Å. For at bevare det åbne landskab afgræsses engområderne af kreaturer.

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket
med gule trekkanter på pæle

Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stakke, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Byg

Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stakke - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Rug

I Danmark dyrkes rug kun i mindre omfang og ofte på de sandede jorde. Rug har en grågrøn farve til den modnes. Stakkene - eller »hårene« på akset i toppen af planten er korte. Rug anvendes til foder og rugbrød.

Havre

Før i tiden blev der dyrket meget havre som foder til hestene. Umoden havre kendes på sin mørkegrønne farve og aksene, der sidder som små bjælder i toppen af planten. Havre bruges til foder, havregryn, müsli o.lign..

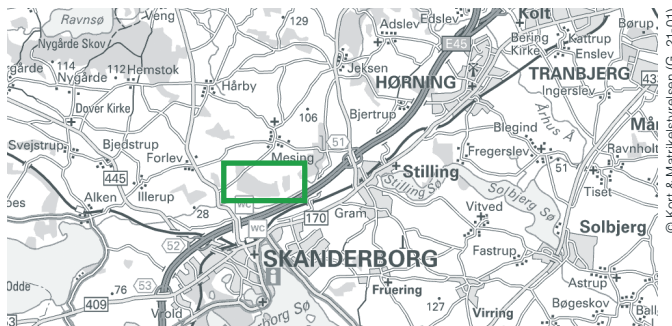
Raps

Rapsen er let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 meter høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie, farve og lak. Olien kan også bruges til brændstof til biler og traktorer.

Ærter

Ærteplanten med sine slyngtråde kendes fra køkkenhaven, hvor bælgene, der er ærtens frugt, kan nydes frisk om sommeren. Ligesom kløver, er den i stand til at fiksere kvælstof fra luften. Ærterne dyrkes både til konserver og til foder.

Tag bus 330, Skanderborg - Nr. Vissing/Låsby. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne. GPS-koordinater til startpunktet: 56.06115°, 9.91980°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

SPØRG LANDMANDEN

Ring til landmanden, hvis du har spørgsmål om sporet. Kent Madsen og Kirsten Leth Madsen
Vestermarken 5, Mesing
8660 Skanderborg
Telefon 75 66 50 37

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

Sø/Hav/Vandløb
Mose/sump

Levende hegn
Vej
Gul rute
Jorddige
Sti
Markvej

4 Henvisning til forklaring

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Bendt Nielsen · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0199 · Søs Jensen · 7/2004

Sporet ved Mesing Sønderskov

SPOR I
LANDSKABET